

Виробництво

Ріпак в Україні перестає бути однією з пріоритетних культур. За офіційними даними, урожай ріпаку 2012 року став мінімальним за останні п'ять років і склав близько 1,2 млн т. У підсумку, у світовому масштабі Україні належить всього 2% сумарного виробництва ріпаку, і це при тому що наша держава посідає одне з провідних місць серед експортерів цієї олійної в Європу.

У 2012 році урожай **сої** склав 2,5 млн. т. Сьогодні існують заяви від влади, що в Україні існує план збільшення виробництва даної культури до 5,1 млн т до 2018 року. Зокрема планується збільшення площ посівів сої до 2 млн га (у 2012 році - 1,3 млн га). А також використання новітніх технологій для збільшення врожайності сої на 25% - до 2,5 т / га (у 2012 р. - 2 т / га). Згідно з офіційними даними, Україна входить до десятки найбільших виробників сої в світі. Кількість сільгоспвиробників, які займаються вирощуванням сої в нашій державі, постійно зростає. На сьогодні за сучасними технологіями сою в Україні вирощують майже 7 тис. господарств.

В поточному сезоні посівні площі під **соняшником** склали 5,13 млн. га, що на 8% більше ніж в попередньому (4,7 млн га). Середня врожайність насіння соняшнику в 2012/2013 МР склала 17 ц/га проти 20 ц/га в 2011/2012 МР. Несприятливі погодні умови позначилися також і на якісних характеристиках насіння соняшнику. Зокрема, учасники ринку відзначали велику кількість олієнасіння з низькою олійністю, яка в деяких випадках не перевищувала 38-40%. У підсумку в 2012 році, незважаючи на всі песимістичні прогнози, в Україні був зібраний досить високий за останні кілька сезонів і невисокий в порівнянні з минулим сезоном урожай соняшнику, який склав 8,6 млн т (проти 9,4 млн т в 2011/2012 МР).

У 2013 році, на думку експертів, посівна площа трьох основних олійних культур (соняшник, ріпак, соя) в Україні під урожай 2013 збільшиться до 8 млн га, що на 700 тис. га (або 10%) перевищить показник 2012 року і стане рекордним.

За словами експерта, з даного приросту площ 440 тис. га припадає на озимий ріпак, оскільки загибель посівів олійної під час перезимівлі була мінімальною за останні 4-5 років.

Зростання посівних площ і очікувана хороша врожайність призведуть до збільшення валового збору олійних культур в Україні в порівнянні з 2012 роком на 18% - до 14,5 млн т, що перевершить рекорд 2011 року.

Варто зазначити, що очікувані витрати на 1 га олійних культур в поточному році зростуть в середньому на 7-9%, головним чином, за рахунок підвищення орендної плати за землю.

	Загальна зібрана площа, тис.га	Відхилення від 2011 року, %	Валовий збір урожаю, тис. т	Відхилення від 2011 року, %	Урожайність, ц з 1 га зібраної площі
Олійні культури – всього	7143,52	5,6	12074,1	-3,0	16,9
- соняшник на зерно	5081,69	7,7	8387	-3,3	16,5
- соя	1412,43	27,2	2410,2	6,4	17,1
- ріпак	547,01	-34,3	1204,4	-16,2	22,0

Запаси

В Україні продовжують скорочуватись запаси зернових та олійних. Так, станом на 1 квітня 2013 року наявність зернових та насіння соняшнику на всіх (сільськогосподарських, зберігаючи та переробних) підприємствах на 36,8% менше порівняно з попереднім роком.

2012/2013 маркетинговий рік відзначився низьким урожаєм **соняшника**, хоча посівні площі були збільшені на 10%. через несприятливі погодні умови урожайність олійної скоротилась на 11% - до 16,5ц/га в середньому по Україні. Так на початок нового маркетингового року (жовтень) запаси насіння сошника були меншими на 15% (43,52,2 тис. т). Станом на 1 квітня запаси насіння соняшника в усіх категоріях підприємств продовжили інтенсивне скорочення, так за березень запаси скоротилися на 610,6 тис. т та склали 2181,3 тис. т, що на 27,2% менші, ніж в минулому році.

Станом на 1 квітня на зберігаючих та переробних підприємствах було в наявності 200,9 тис. т **сої**. Вперше за останні два роки цей показник нижчий в порівнянні з минулорічними аналогами. Зменшення становить 32,8%. Запаси **ріпаку** у квітні 2013 року, порівняно з показником на аналогічну дату минулого року, менші на 75% та складають 47,6 тис. т.

Експорт

Станом на 1 квітня з початку поточного маркетингового року з України було експортовано 2,5 млн олійних. Протягом березня на експорт було відправлено 9,9 тис. т ріпаку, 169 тис. т сої та 14,4 тис. т соняшнику.

Експорт олійних у 2012/2013 МР, тис. т

	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Всього
Олійні	51,7	208,7	407,8	441,8	249,5	282,1	355,6	287,1	194,1	2478,4
Ріпак	49,4	204,1	342,8	260,2	37,8	91,1	140,4	101	9,9	1236,6
Соя			43,5	144,5	179,4	170,5	202,9	164,9	169	1074,8
Соняшник			5,9	28,1	24,8	17,3	9,6	19,4	14,4	119,4
Льон			10,7	5,8	6,2	2,4	1,9	0,6	0,4	28
Гірчиця	2,3	4,6	5	3,1	1,3	0,9	0,8	1,1	0,6	19,7

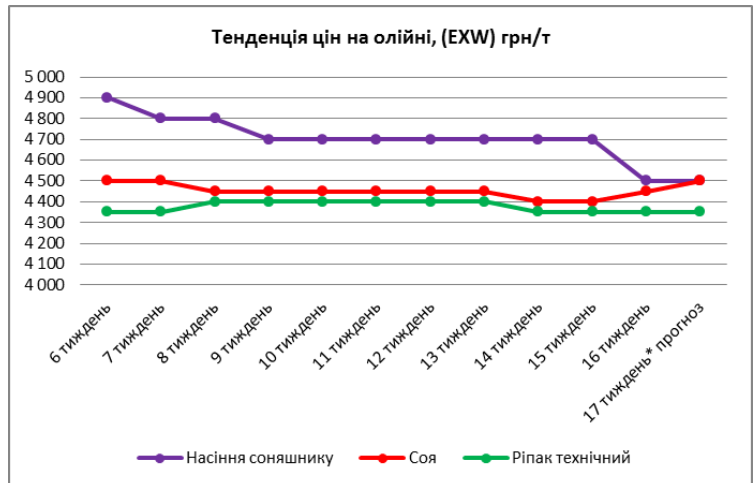
Поточна ситуація

Ціна на **насіння соняшника** почала знижуватись. Причиною зниження внутрішньої ціни стало, насамперед, падінням цін на експортному ринку нерафінованої соняшникової олії на початку минулого тижня. В середньому по Україні ціни попиту знизились на 100-200 грн/т. Якщо розглядати по регіонах, то максимальні і близькі до них ціни озвучувалися в південних (зокрема Одеській та Херсонській), а також західних областях зважаючи на значне виснаження запасів сировини у власників у порівнянні з

центром і сходом країни. Отже, закупівельні ціни великих заводів зазначених областей варіювалися найчастіше в межах 4700-4900 грн/т на умовах СРТ-підприємство. На умовах EXW ціни попиту озвучувалися найчастіше в діапазоні 4700-4850 грн/т.

У той же час, великі переробні підприємства центральних і східних областей минулого тижня закупували сировину, як правило, в межах 4400-4700 грн/т на умовах СРТ-підприємство. Також варто відзначити, що на умовах франко-елеватор закупівельні ціни озвучувалися від 4300 до 4700 грн/т.

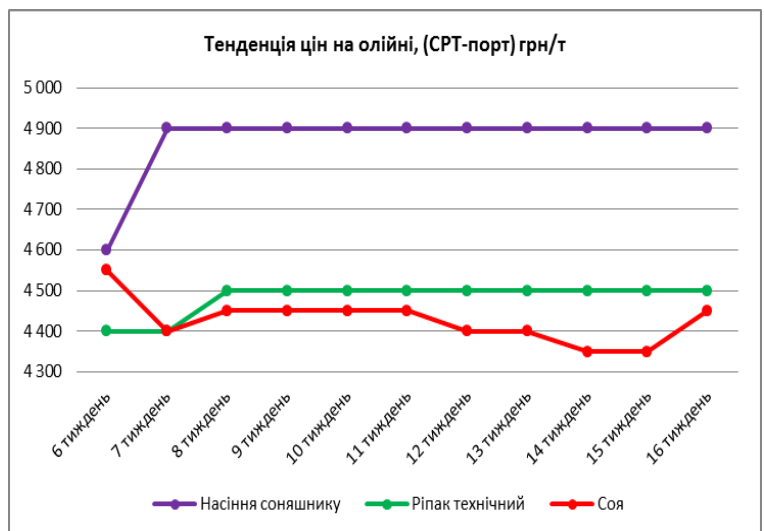
Протягом минулого тижня позиція аграріїв не зазнала змін, так власники продовжували стримувати продажі або пропонували невеликі партії за цінами, в діапазоні від 4850 до 5050 грн/т.

За рахунок значного зниження пропозиції на ринку ціни на **соєві боби** в середині країни почали зростати. Так, в північних і західних областях, пропозиція сої надходила, як правило, невеликими партіями, при цьому істотного дефіциту сировини не відчувалося. Закупівельні ціни варіювалися найчастіше в межах 4100-4400 грн/т на умовах самовивозу з господарств у залежності від територіального розташування підприємства, обсягу і якісних характеристик сировини.

Переробні підприємства центральної частині країни здійснювали закупівлі сої за цінами найчастіше в межах 4350-4500 грн/т без урахування вартості доставки і до 4550 грн/т СРТ-підприємство.

У той же час, багато переробників південній та східній частині країни відчували певні труднощі з формуванням сировинної бази. У південних областях ціни попиту були збільшені і до кінця тижня варіювалися переважно в межах 4500-4650 грн/т на умовах СРТ-підприємство. При цьому, як повідомляли оператори ринку, в деяких випадках закупівлі сої здійснювалися за тими ж цінами на умовах самовивозу з господарств.

Низькими темпами торговельної діяльності характеризувався ринок **насіння ріпаку** впродовж минулого тижня. Пропозиція на ринок практично не надходила або надходила партіями машинних норм. У той же час, ціновий діапазон істотних змін не зазнавав. Ціна на ріпак становила від 4350 до 4550 грн/т на умовах франко-елеватор і до 4650 грн/т з урахуванням вартості доставки. Основними покупцями, як і тижнем раніше, залишалися компанії, орієнтовані на експорт.